

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Департамент охорони здоров'я
Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавське обласне комунальне підприємство «Полтавафарм»
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

*П'ята Всеукраїнська
науково-практична конференція*

**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
СУЧАСНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА
В УКРАЇНІ**

*Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

24 листопада 2016 р.

Полтава
ТОВ «Фірма «Техсервіс»
2016

УДК 34
ББК 67.300.02
Т34

Редакційна колегія:

Гетьман Анатолій Павлович, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, проректор з наукових питань Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Лисак Віктор Петрович, к.м.н., директор Департаменту охорони здоров'я обласної адміністрації;

Прядко Валерій Григорович, в.о. директора Полтавського обласного комунального підприємства «Полтавафарм», депутат Полтавської обласної ради;

Гуторова Наталія Олександрівна, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, директор Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Пашков Віталій Михайлович, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Олефір Андрій Олександрович, к.ю.н., асистент кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Т34 «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні», науково-практична конференція (5; 2016; Полтава)

Матеріали науково-практичної конференції «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні». [Текст]: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24 листопада 2016 р. / НЮУ ім. Я. Мудрого; [ред. кол.: Гетьман А.П., Лисак В.П., Прядко В.Г., та ін.]. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016. – 390 с.

ISBN 978-617-7038-46-6

До збірника увійшли матеріали науково-практичної конференції викладачів, здобувачів і студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – НЮУ ім. Я. Мудрого), Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – ПНОІ НЮУ ім. Я. Мудрого), а також інших викладачів, практичних працівників і студентів, що висвітлюють різні аспекти формування сучасного медичного права в Україні. За зміст публікацій відповідальність несе автор.

УДК 34
ББК 67.300.02

ISBN 978-617-7038-46-6

© Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого», 2016
© Полтавський юридичний
інститут, 2016
© ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016

функціонування повітових земських лікувальних установ з метою встановлення причин епідемій, провадження профілактичних заходів і лікування хворих.

Згідно Інструкції 1913 р. земська управа зараховувала на посади і звільняла земських лікарів та фельдшерів. Право ініціювати звільнення їх із займаних посад належало губернському лікувальному відділу, повітовій лікувальній управі, земським зборам і земській управі [2, с. 2, 3]. Працівників молодшого медичного персоналу управа зараховувала й звільняла з посад за поданням земського лікаря або фельдшера. Скарги і клопотання медичного персоналу розглядала губернська лікарська рада, до складу якої входили лікарі державних, земських і приватних лікарень [4, с. 88, 89].

Прийнятий у 1893 р. губернськими земськими зборами «Табель посад» мав за мету наблизити систему управління земськими медичними закладами до управління державними медичними закладами, прирівнявши посади земських службовців до посад державних чиновників. Так, до II класу Табель відносив старших лікарів губернських лікувальних закладів, до III класу – ординаторів губернських лікувальних закладів і земських лікарів, до IV – ветеринарних лікарів, до V – аптекарів і провізорів, до VII й VIII – фельдшерів та акушерок відповідно [3, с. 133-135].

Таким чином, земські нормативно-правові акти детально регламентували систему управління медичними закладами. Земське самоврядування Полтавської губернії користувалося широкими повноваженнями з питань управління медичними закладами. Земство здійснювало заходи з метою підвищення ефективності управління, оптимізації медичного персоналу, намагалось обмежити надмірний контроль за діяльністю медичних установ з боку держави.

Література:

1. Положение о губернских и уездных земских учреждениях 1890 г.// ПСЗ. – СПб., 1893. – Собр. 3. – Отд. 1. – Т. X. – № 6927. – С. 493-511.
2. Инструкция по заведыванию лечебными учреждениями Полтавского губернского земства. – Полтава : Тип. Попиловых, 1913. – 46 с.
3. Систематический свод постановлений и распоряжений Полтавско-гогубернского земства (далее – ПГЗ)за вторые четыре трехлетия (с 1883 по 1894 г.). – Полтава: Типо-Литогр.Л. Фришберга, 1898. – Вып. 1. – 528 с.
4. Систематический свод постановлений и распоряжений ПГЗза вторые четыре трехлетия (с 1883 по 1894 г.). – Полтава : Типо-Литогр. Л.Фришберга, 1901.–Вып. II.–1237с.

Котвіцька А. А.,

д. фарм. н., проф. кафедри соціальної фармації НФаУ

Бардакова Л. В.,

асистент кафедри соціальної фармації НФаУ

ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

У сучасних умовах розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я, важливим залишається питання державного контролю за обігом ЛЗ. Провідне місце у механізмі контрольної діяльності держави посідає парламентський контроль, оскільки є єдиним законодавчим та вищим представ-

ницьким органом державної влади, який має виключне право виступати від імені українського народу. Парламентський контроль здійснюється Верховною Радою України (ВРУ) як безпосередньо, так і її органами, посадовими особами, народними депутатами України та спеціалізованими допоміжними інституціями – Уповноваженим ВРУ з прав людини тощо. Контроль в аналізованій сфері означає здатність і можливість впливу держави на поведінку людей та суб'єктів забезпечення контролю за обігом ЛЗ.

Відповідно до ст. 85 п. 13 Конституції України, закріплено право ВРУ на здійснення контролю за діяльністю КМУ, а п. 33 на здійснення парламентського контролю у межах, визначених цією Конституцією. Контрольні повноваження Верховної Ради України передбачені ст. 85 та іншими статтями Основного закону [1].

Тому метою нашої роботи стало дослідження форм здійснення парламентського контролю у сфері обігу ЛЗ.

Для розкриття сутності парламентського контролю в сфері обігу ЛЗ нами здійснено характеристику законодавства, що регламентує державний контроль у сфері обігу ЛЗ. Так, Законом України від 04.04.1996 № 123/96-ВР встановлено порядок державного контролю, повноваження органів виконавчої влади, права та обов'язки фізичних і юридичних осіб у сфері обігу ЛЗ [2]. Контрольні повноваження суб'єктів контролю за додержанням фізичними особами вимог законодавства у сфері обігу ЛЗ покладено на Держлікслужбу України, МОЗ України, МВС України, СБ України, Держмитслужбу України та інші органи у межах їх повноважень.

Варто зазначити, що особливістю досліджуваного питання є багатосуб'єктність органів, що здійснюють контроль в зазначеній сфері. Контрольна функція ВРУ реалізується через відповідні повноваження, а її специфіка виявляється в тому, що контрольні повноваження присутні у всіх функціях ВРУ і на всіх стадіях парламентського процесу. При цьому контрольна функція реалізується через дві групи повноважень, а саме: повноваження, які мають тільки контрольне значення; повноваження, які мають комплексний характер і належать як до контрольної, так і до інших функцій ВРУ [1].

Стосовно об'єкту парламентського контролю серед науковців існують різні думки. Так, О. М. Музичук, вважає, що об'єктом є усі суб'єкти суспільних відносин, діяльність яких регулюється законодавчими актами парламенту, а виявлення недоліків у їх діяльності є підставою внесення змін та доповнень до законодавчих актів, прийняття нових або скасування чинних [3].

Враховуючи вищенаведене, можна стверджувати, що об'єктом парламентською контролю у сфері обігу ЛЗ є суб'єкти суспільних відносин, діяльність яких регулюється законодавчими актами парламенту у досліджуваній сфері.

Для парламентського контролю у сфері обігу ЛЗ характерні спеціальні форми реагування на порушення законності в діяльності суб'єктів контролю: прийняття, зміна чи скасування законодавчого акту, який регламентує їх діяльність; парламентське слухання з питань дотримання суб'єктами контролю в цій сфері конституційних гарантій та законності в забезпеченні прав і свобод людини у сфері обігу ЛЗ, тощо.

Висновок. Досліджено форму здійснення парламентського контролю за виконанням прийнятих законів, постанов та інших актів, шляхом дотриман-

ня їх приписів усіма суб'єктами контрольних правовідносин у сфері обігу ЛЗ у їх практичній діяльності. Встановлено, що особливістю досліджуваного питання є багатосуб'єктність органів, що здійснюють контроль в зазначеній сфері. Діяльність парламенту України зі здійснення контролю за виконанням законів у сфері обігу ЛЗ, необхідно розглядати як один із основних напрямів контрольної діяльності ВРУ в цій сфері.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96 – ВР // ВВР. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>
3. Музичук О. М. Парламентський контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні / О. М. Музичук // Європейські перспективи. – № 2 ч. 1. – 2011. – С. 24-28.

Котвіцька А. А.,

д. фарм. н., проф. кафедри соціальної фармації НФаУ

Суріков О. О.,

к. фарм. н., доц. кафедри соціальної фармації НФаУ

Бортяна Н. В.,

студентка фармацевтичного факультету №2 НФаУ

ВИВЧЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ТА ЗНИЩЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В МІЖНАРОДНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Фармацевтична продукція належить до однієї із найбільш специфічних категорій відходів, оскільки в разі неправильної утилізації наносить величезну шкоду оточуючому середовищу й людям. Турбота про навколишнє середовище виступає одним із основних завдань аптечних закладів й передбачає забезпечення епідеміологічного благополуччя у разі здійснення фармацевтичної діяльності.

Метою нашої роботи став аналіз нормативно-правового регулювання процесу утилізації та знищення лікарських засобів (ЛЗ).

Аналізуючи міжнародний досвід щодо регулювання утилізації ЛЗ нами встановлено, що у Спільних рекомендаціях Міжнародної фармацевтичної федерації та Всесвітньої організації охорони здоров'я із Належної фармацевтичної практики «Стандарти якості фармацевтичних послуг» (Женева, 2011) зазначено, що фармацевтичні працівники повинні сприяти забезпеченню утилізації відходів ЛЗ у аптеках, а також здійснювати заходи щодо заохочення повернення населенням прострочених чи непотрібних ліків й медичних виробів. Також фармацевтичні працівники мають надати відповідну інформацію хворим щодо безпечної утилізації прострочених чи непотрібних ліків [1, 2].

Наступним етапом нашого дослідження стало вивчення нормативно-правового регулювання знищення ЛЗ в Україні. Необхідно зазначити, що за останні два роки в Україні втратили чинність низка нормативно-правових актів, що регулюють даний аспект. Серед документів, що втратили чинність необхідно відзначити «Порядок одержання дозволу на виробництво збері-

ЗМІСТ

ТЕЗИ НАУКОВИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ВИКЛАДАЧІВ, ПРАКТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА МАГІСТРІВ

Передмова	3
Козаченко А.І. УПРАВЛІННЯ ЗЕМСЬКИМИ МЕДИЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ГУБЕРНІІ НАПРИКІНЦІ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.	5
Котвіцька А.А., Бардакова Л. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	6
Котвіцька А.А., Суріков О.О., Бортяна Н.В. ВИВЧЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ТА ЗНИЩЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В МІЖНАРОДНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ	8
Котвіцька А.А., Черкашина А.В. СУЧАСНИЙ СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІМУНОСУПРЕСИВНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ	10
Котвіцька А.А., Кубарева І.В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Й ФАРМАЦІЇ.....	11
Котвіцька А.А., Кубарсва І.В., Волкова А.В. АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	13
Купепал С.В. МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНА РЕАЛІЯ.....	14
Олюха В.Г. ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ	16
Пашков В.М. ПРАВОВИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОРЯДОК ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВОЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	17
Сенюта І.Я. МЕЖІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОВІДНОСИН МІЖ АДВОКАТОМ І ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я КРИЗЬ ПРИЗМУ АДВОКАТСЬКОГО ЗАПИТУ	18
Стеценко В.Ю. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	20
Стеценко С.Г. БІОЮРИСПРУДЕНЦІЯ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	21
Стрілець В.В. ІНСТИТУТ МЕДИЧНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗА ДОВІРЕНІСТЮ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ США	22